

UPPSALA
UNIVERSITET

SFOG-veckan 2019

Dålig självskattad hälsa före graviditet speglar tidigare psykisk ohälsa och är associerad med prematurbörd och att föda barn lätt för tiden - en registerbaserad kohortstudie

Frida Viirman, Susanne Hesselman, Anna-Karin Wikström,
Agneta Skoog Svanberg, Alkistis Skalkidou, Inger Sundström-Poromaa, Anna Wikman

Frida Viirman

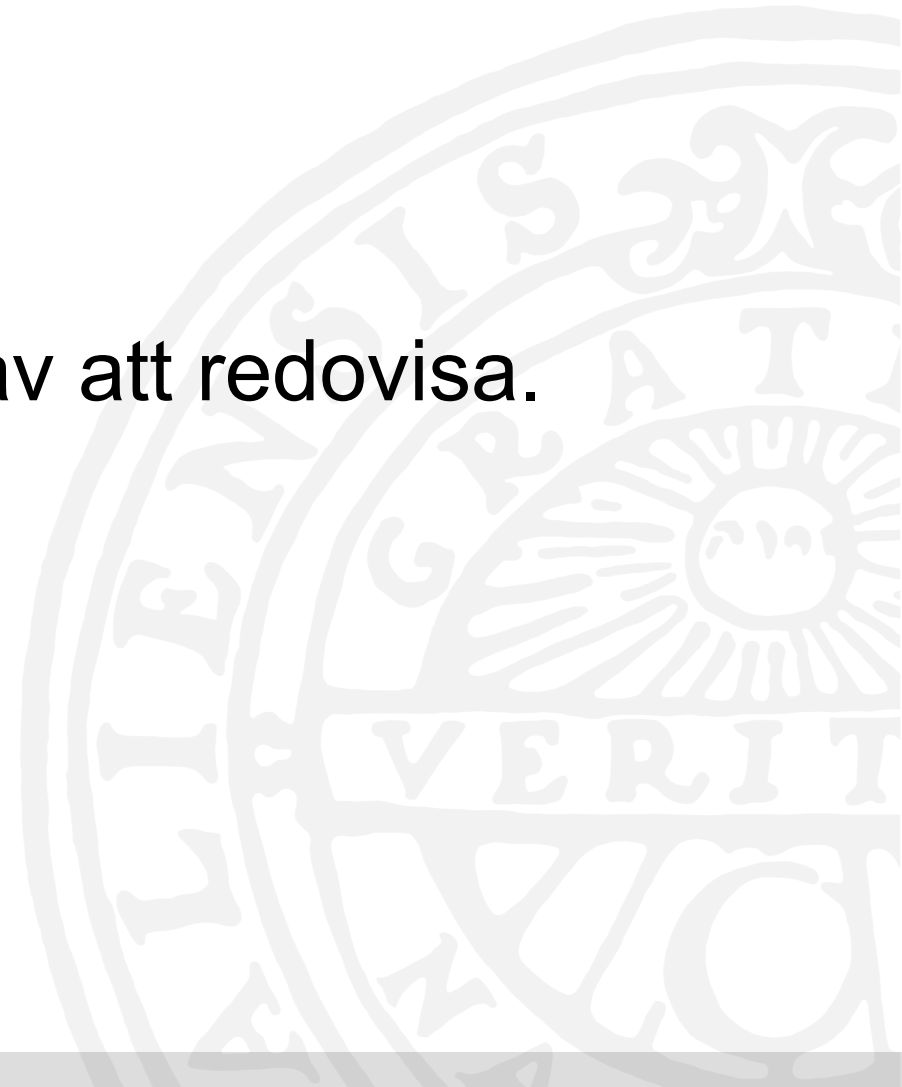
barnmorska, Akademiska sjukhuset
doktorand, Institutionen för kvinnors och barns hälsa, Uppsala universitet

UPPSALA
UNIVERSITET

Jävsdeklaration

Det finns inga intressekonflikter eller jäv att redovisa.

Självskattad hälsa, **SRH**

- Egenskattat allmänt hälsotillstånd
- Innefattar både fysisk och psykisk hälsa
- Valid prediktor för mortalitet och morbiditet i icke gravid population
- Kan mätas på olika sätt

SRH i mödrahälsovården

Landstinget i Uppsala län

2 (2)

Egen upplevd hälsa Mycket bra ☐ Bra ☐ Varken bra /dålig ☐ Dålig ☐ Mycket dålig ☐

Ärftlighet

Finns det några ärftligheter i din eller barnafaderns familj?

Sköldkörtelsjukdom	Ja ☐	Nej ☐	Tvillingar	Ja ☐	Nej ☐
Diabetes	Ja ☐	Nej ☐	Missbildningar	Ja ☐	Nej ☐
Högt blodtryck	Ja ☐	Nej ☐	Adopterad	Ja ☐	Nej ☐
Blodpropp/hjärtinfarkt	Ja ☐	Nej ☐			

Tidigare sjukvård och genomgångna operationer

Har du besökt en sjukvårdsinrättning utomlands de senaste månaderna? Ja ☐ Nej ☐

Har du genomgått bröstoperation? Ja ☐ Nej ☐ Om Ja, vilken typ? _____

Har du genomgått någon annan slags operation? Ja ☐ Nej ☐ Om Ja, för vad? _____

Vaccin och prover

Är du vaccinerad mot röda hund? Ja ☐ Nej ☐

När tog du cellprov senast? _____

Läkemedel

Äter du **mediciner** Ja ☐ Nej ☐ **kosttillskott** Ja ☐ Nej ☐ **vitaminer** Ja ☐ Nej ☐

SRH och graviditet

- Dålig SRH under graviditet: psykisk ohälsa, fysiska diagnoser, övervikt
- Sociodemografiska faktorer lite studerade
- Dålig SRH i samband med förlossning: högre risk för prematuritet, SGA och låg födelsevikt hos barnet
- Ingen studie om SRH före graviditet

Syfte

- a. att undersöka vad som karaktäriserar dålig SRH före graviditet
- b. att undersöka graviditetsutfall i relation till dålig SRH före graviditet

UPPSALA
UNIVERSITET

Material och metod

- Graviditetsregistret – nationellt kvalitetsregister
- 261 731 kvinnor med enkelbörd 2013–2017
 - Sociodemografiska bakgrundsfaktorer och hälsodata

UPPSALA
UNIVERSITET

Dålig SRH vid inskrivning MHV

Hälsodeklaration Kvinnohälsan

Vi är tacksamma om du vill fylla i formuläret och svara på lite frågor om din hälsa.
Ta med dig formuläret till barnmorskan vid inskrivningen. Medtag även ID-handling.

Personuppgifter

Namn:.....
Personnummer:.....
Telefon:.....
Yrke/sysselsättning:.....
Heltid:..... Deltid:.....%
Din högsta utbildningsnivå: grundskola ☐

Partner

Partner/annan anhörig:.....
Partners telefon:.....
Partners yrke/sysselsättning:.....
Sammanboende med barnafadern?: Ja ☐ Nej ☐
Annat situation:.....
gymnasium ☐ universitet/högskola ☐

Allmänt

Födelseland.....
Senaste mens första dag:.....
Hur långt intervall mellan menstruationerna:.....dagar
Hur många dagar brukar menstruationerna vara:.....dagar
Datum för positivt graviditetstest:.....

Självskattad hälsa 3 månader innan graviditeten:

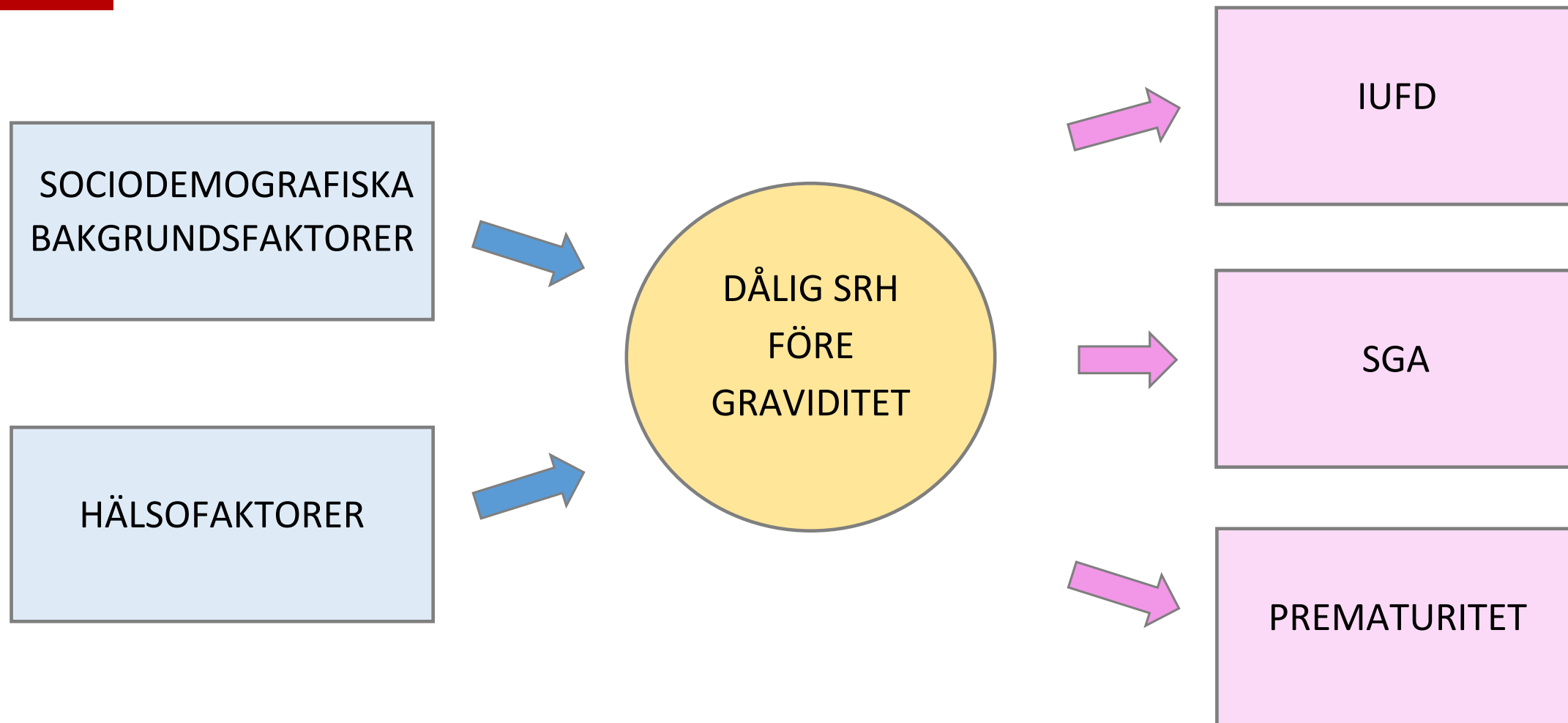
- ☐ Mycket bra
- ☐ Bra
- ☐ Varken bra eller dåligt
- ☐ Dåligt
- ☐ Mycket dåligt

Har du under de senaste 6 månaderna:

Vårdats/behandlats utanför Sverige (tex IVF-klinik, Ultraljud, Barnmorska, Sjukhus) Nej ☐ Ja ☐
Behandlats för hud-/sårskada (Sverige och utomlands)? Nej ☐ Ja ☐ Vart?.....
Vårdats på annan vårdinrättning inom Sverige? Nej ☐ Ja ☐ Vart?.....
Erhållit tandvård utanför Sverige? Nej ☐ Ja ☐

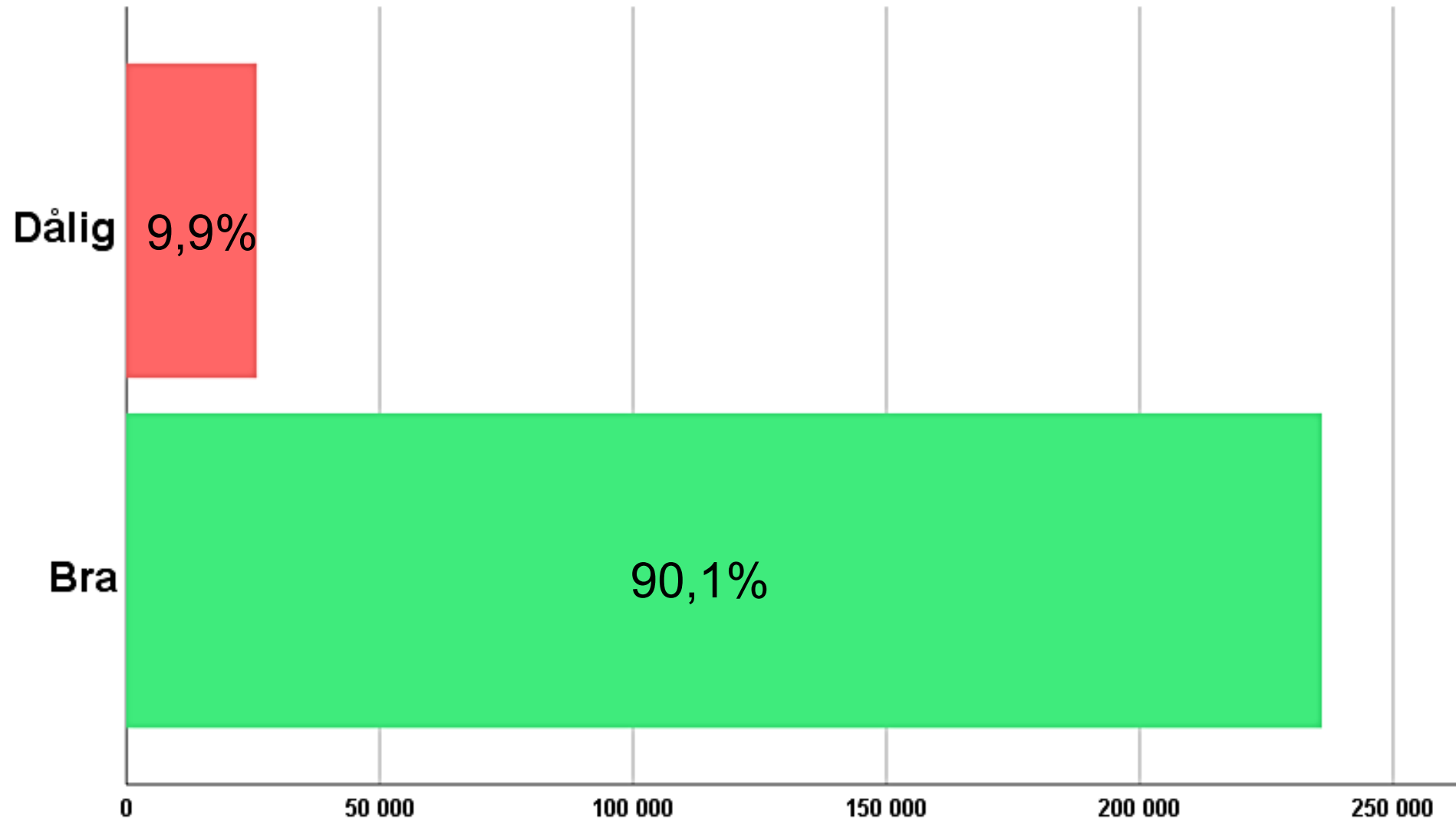
UPPSALA
UNIVERSITET

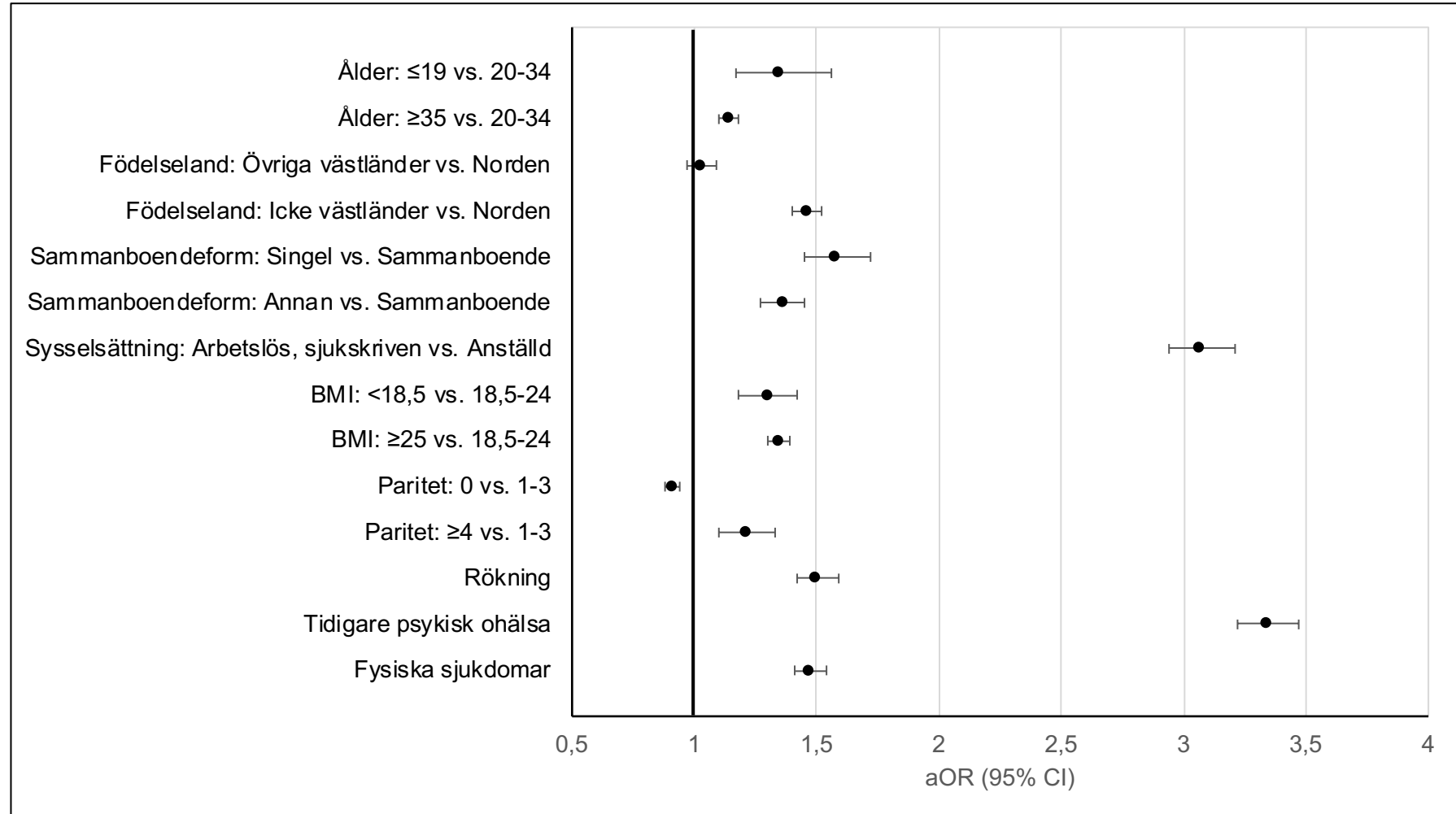
UPPSALA
UNIVERSITET

Resultat: SRH före graviditet

Faktorer associerade med dålig SRH före graviditet vid inskrivning i mödrahälsovården

Oddskvoter justerade (aOR) för alla ovan listade variabler

Övriga västländer: Europa, Kanada, USA, Nya Zeeland, Australien

Fysiska sjukdomar: diabetes, SLE, endokrin sjukdom, epilepsi, IBD, hypertension

Graviditetsutfall i relation till dålig SRH före graviditet vid inskrivning i mödravården

	IUFD		SGA		Prematuritet	
	OR (95 % CI)	aOR (95 % CI)	OR (95 % CI)	aOR (95 % CI)	OR (95 % CI)	aOR (95 % CI)
Bra SRH	1		1		1	
Dålig SRH	1,36 (1,04 – 1,79)		1,28 (1,19 – 1,39)		1,43 (1,34 – 1,52)	

Graviditetsutfall i relation till dålig SRH före graviditet vid inskrivning i mödravården

	IUFD		SGA		Prematuritet	
	OR (95 % CI)	aOR (95 % CI)	OR (95 % CI)	aOR (95 % CI)	OR (95 % CI)	aOR (95 % CI)
Bra SRH	1	1	1	1	1	1
Dålig SRH	1,36 (1,04 – 1,79)	1,10 (0,83 – 1,46)	1,28 (1,19 – 1,39)	1,15 (1,05 – 1,25)	1,43 (1,34 – 1,52)	1,25 (1,17 – 1,34)

Oddsquoter justerade (aOR) för ålder, födelseland, sammanboendeform, sysselsättning, BMI, paritet, rökning, tidigare psykisk ohälsa och fysiska sjukdomar (diabetes &/eller SLE &/eller endokrin sjukdom &/eller epilepsi &/eller IBD &/eller hypertoni).

Slutsatser

- Dålig SRH före graviditet speglar främst en psykisk sårbarhet och är associerat med negativa förlossningsutfall.
- Hälsoskattningen förmår fånga något utöver vedertagna riskfaktorer för prematurbörd och att födas lätt för tiden.

UPPSALA
UNIVERSITET

TACK!

frida.viirman@kbh.uu.se

